

at det er Jorden, der som saadan er Fæstetvungen undergivet. Spørgsmaalet maa da være det, hvad der skal forstaaes ved en „Gaard“; men for at udtale, at enhver Jordlod, af en udstykket Gaard, der er ansat til 1 Lønne Hartkorn eller derover, skulde være Fæstetpligten undergivet, maatte man kunne paavise nogen Bestemmelse i Lovgivningen, som bestemt erklærede, at ethvert Jordbrug paa 1 Lønne Hartkorn og derover, forsaavidt det var Bondejord, skulde betragtes som en Gaard; men det kan man ikke, eller, ogsaa maatte man gaa ud fra den Anskuelse, at Fæstetvungen hvilede paa Jorden, og ikke paa Gaarden. Denne Anskuelse synes det mig er tilstrækkeligt bevist ikke at være rigtig derved, at det er og har altid været en anerkendt Sætning, at Huslodder ikke vare fæstetpligtige. Jeg kan ikke se, hvad Grund der kan være til, at Huslodder ikke skulde være fæstetpligtige ligesaa godt som andre Parceller af udstykkede Gaarde paa over 1 Lønne Hartkorn, hvis virkelig Fæstetvungen med Nette kunde siges at hvile paa Jorden. Jeg kommer atter der tilbage til, at skulde man kunne begrunde, at Fæstetvungen hviler ikke paa Huslodder under 1 Lønne Hartkorn, men derimod paa enhver Parcel af en Bondegård paa 1 Lønne Hartkorn og derover, saa maatte man kunne paavise Bestemmelser i Lovgivningen, der gjorde den ene Lønne Hartkorn til en bestemt Grændse imellem Gaarde og Huse, og det tvivler jeg paa, at man kan. Den anden Grundsætning, der udtales her i Resolutionerne, er den, at forsaavidt en Parcel under 1 Lønne Hartkorn ikke benyttes som Huslod, hvorved jeg antager, der forstaaes, at der ikke paa den bliver opført et Hus, altsaa, at den ikke bliver benyttet til Bebyggelse, da skal den være Fæstetvang undergivet; men heller ikke det tror jeg er rigtigt. Jeg skal for mit Bedkommende indrømme, at denne Grundsætning vist er tvivlsommere end den første, men paa den anden Side har den en langt større Betydning. Almindeligvis er det Tilfældet, at Lodder paa over 1 Lønne Hartkorn, ere bortfæstede, om man nu er tvungen dertil eller ikke, hvorimod der gives en Mangfoldighed af Exempler paa, at enkelte Lodder af en Gaard ere ved Leie-

kontrakt blevne leiede, bort til en nærliggende Gaardmand eller Husmand, uden at der paa dem er opført noget Hus; det er en meget almindelig Ting. Den næste Grundsætning, der er udtalt her i disse Forslag til Beslutning, er den, at, naar Huslodder under 1 Lønne Hartkorn sammenlægges saaledes, at der fremkommer et Brug paa over 1 Lønne Hartkorn, skulde de atter være Fæstetvang undergivne. Forsaavidt de to første Netsgrundsætninger skulde antages for saunde efter den nuværende Lovgivning, maa denne vel ogsaa være det; men det vilde være hensigtsmæssigt bestemt at vide, hvad de ærede Forslagsstillere have tænkt sig ved Ordene: „at sammenlægge“. For at nævne et Exempel: En Gaard udstykket, saaledes at der tages to Parceller fra den, hver paa en 5 Skjæpper Hartkorn; paa den ene af disse Lodder bygges der et Hus, og denne Lod overdrages til en Mand i Leie eller Forpagtning paa Tid, og ved en anden Kontrakt overdrages ham den anden Jordlod. Er dette nu en Sammenlægning eller ikke? Den ærede Minister lovede, hvis jeg forstod ham ret ved denne Sags 1ste Behandling, at, hvis der kom saadanne Forhold til hans Kundskab, som han maatte anse for stridende imod Fæstet Lovgivningens virkelige Mening, hvor flere smaa Lodder blevne lagte sammen, saaledes at der fremkom Brug paa over 1 Lønne Hartkorn, og blevne bortleiede, vilde han undertaste saadanne Tilfælde Domstolens Afgjørelse. Jeg er overbevist om, at den ærede Minister ikke vil have Vanskelighed ved at finde saadanne Kontrakter, thi de findes i Mængde. Den sidste Del af Resolutionerne, at det høie Thing skal erklære, at det forventer disse Spørgsmaal undergivne Domstolens Afgjørelse, kan jeg være fuldstændig enig i, men det vil det jo ganske vist ogsaa være interessant her at vide, hvormeget man maa lægge ind i denne Udtalelse. Skal den betyde, at man vil vente med at lade Lovgivningsmagten beskæftige sig nærmere med disse Spørgsmaal, indtil man har faaet en Dom, en Højesteretsafgjørelse af, hvad der nu er den gjældende Ret, saa vil jeg i alt Fald efter alle foreliggende Omstændigheder betragte det som et ret heldigt Resultat.